

HOẠT ĐỘNG BẢO TÀNG: “ĐƯA BẢO TÀNG ĐẾN VỚI CÔNG CHÚNG” - CÁCH LÀM CỦA LẠNG SƠN

HOÀNG VIỆT THỊNH*

Nhằm đáp ứng nhu cầu tham quan, học tập, nghiên cứu của công chúng, nhất là thanh, thiếu niên trên địa bàn và du khách gần xa, Bảo tàng Lạng Sơn không ngừng tìm tòi nhiều hình thức, biện pháp để “đưa bảo tàng đến với công chúng”. Quá trình thực hiện chủ trương trên đã cho thấy những hiệu quả tích cực.

Trong các hình thức được áp dụng thì việc tổ chức triển lãm lưu động đã cho thấy những hiệu quả rất rõ nét. Theo đó, Bảo tàng tỉnh đã áp dụng hình thức này, phải kể đến đầu tiên là đợt trưng bày bộ ảnh “Lễ hội, Di tích, Danh thắng Lạng Sơn” tại một số hội xuân trên địa bàn tỉnh (năm 2010) đã thu hút được nhiều lượt người tham quan. Phát huy hình thức đó, năm 2012, nhân dịp chào mừng Kỷ niệm 180 năm ngày thành lập tỉnh (4/11/1831 - 4/11/2011), Bảo tàng tỉnh đã cho triển lãm bộ ảnh “Lạng Sơn xưa và nay” tại nhà trưng bày Bảo tàng tỉnh và triển lãm lưu động ở một số lễ hội tiêu biểu, như: lễ hội Đồng Đăng (Cao Lộc), Ná Nhèm (Trấn Yên, Bắc Sơn), Báo Slao (Tràng Định), Háng Đắp (Lộc Bình).

Một thực tế là, không phải công chúng nào cũng có điều kiện đến được với nhà trưng bày của Bảo tàng tỉnh, nhằm giúp công chúng nhất là ở các địa bàn xa thành phố không có điều kiện được tham quan các chủ đề triển lãm thì việc áp dụng hình thức triển lãm lưu động kể trên đã phát huy tác dụng thiết thực. Thứ nữa, khi triển lãm lưu động được mở vào đúng ngày diễn ra các lễ hội trọng điểm của các địa bàn đã thiết thực góp phần làm cho lễ hội thêm náo nức, sôi động và phong phú nội dung hơn. Qua thống kê, tại mỗi lễ hội xuân

năm 2012, có triển lãm lưu động bộ ảnh “Lạng Sơn xưa và nay” đều thu hút trên 2.000 lượt người vào tham quan gian trưng bày triển lãm. Hình thức triển lãm này đã nhận được sự đánh giá cao của lãnh đạo ngành, các địa phương và đông đảo nhân dân. Có thể nói, triển lãm lưu động không phải là hình thức mới, song điều đáng nói ở đây là, cơ quan chức năng đã đánh giá đúng thực tế của địa phương, đặc điểm dân cư, lựa chọn thời điểm thích hợp, nội dung chủ đề ý nghĩa để triển lãm nên thu hút đông đảo mọi người đến tham quan, học tập.

Được biết, để triển lãm lưu động diễn ra tại các lễ hội được thuận lợi thì ngay trong thời gian trước tết Nguyên đán, mỗi cán bộ, nhân viên Bảo tàng tỉnh đã khẩn trương chuẩn bị các điều kiện cần thiết. Mặt khác, công tác phối hợp với các đơn vị, địa phương liên quan trong tổ chức hoạt động triển lãm luôn được xúc tiến, thực hiện tốt. Các địa phương đã tạo điều kiện thuận lợi cho công tác tổ chức triển lãm như về mặt bằng, địa điểm, bảo đảm an ninh trật tự... Mỗi cán bộ, nhân viên Bảo tàng tỉnh đều xác định rõ, đây là nhiệm vụ trọng tâm của năm và lại diễn ra ngay dịp đầu năm nên cần có sự nỗ lực, quyết tâm cao hơn để tổ chức thành công, tạo ra không khí phấn khởi thi đua thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ được đặt ra trong năm. Gần đây nhất, nhân Kỷ niệm khởi nghĩa Bắc Sơn 27/9/2012, Bảo tàng tỉnh cũng đã tiến hành triển lãm bộ ảnh “Chủ quyền biên giới và biển đảo Việt Nam” tại huyện Bắc Sơn, phục vụ nhân dân và du khách về vui ngày hội lịch sử truyền thống của quê hương. Theo lãnh đạo Bảo tàng tỉnh, triển lãm lưu động là một trong những hình thức, biện pháp nhằm thực hiện chủ trương “đưa bảo tàng đến với công chúng”. Thời gian tới, chủ trương trên sẽ tiếp tục

* Báo Lạng Sơn

được nghiên cứu, triển khai mạnh mẽ bằng nhiều hình thức cụ thể, thiết thực hơn nữa.

Song song với hoạt động triển lãm lưu động, tại nhà trưng bày Bảo tàng tỉnh, các triển lãm chuyên đề chào mừng các ngày lễ lớn, sự kiện quan trọng của đất nước, địa phương cũng không ngừng được nghiên cứu tổ chức. Đồng thời, công tác chỉnh lý tài liệu, hiện vật trưng bày cũng hết sức được quan tâm. Trong công tác đón tiếp, phục vụ công chúng, du khách đến tham quan sẽ tiếp tục được đổi mới, nâng cao chất lượng. Trong năm 2012 đã diễn ra một số triển lãm chuyên đề, như: triển lãm "Sưu tập tranh dân gian Việt Nam"; triển lãm "Chủ quyền biên giới và biển đảo Việt Nam". Mới đây nhất, trong tháng 11/2012, Bảo tàng tỉnh đã tổ chức triển lãm "Di sản văn hóa Then" - một hoạt động chính nằm trong khuôn khổ Liên hoan Nghệ thuật hát then, đàn tính toàn quốc lần thứ IV năm 2012 tại Lạng Sơn. Kết quả đã góp phần đưa "hát Then" trở thành một di sản văn hóa phi vật thể cấp quốc gia (được Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch công nhận vào cuối năm 2012).

Ngoài việc tổ chức các triển lãm chuyên đề, Bảo tàng tỉnh cũng thường xuyên mở cửa phục vụ nhân dân, du khách vào tham quan hệ thống các chủ đề triển lãm tại nhà trưng bày của Bảo tàng. Đặc biệt, trong những dịp nghỉ lễ 30/4, 1/5 hoặc Quốc khánh 2/9, Bảo tàng tỉnh đều mở cửa phục vụ công chúng. Bởi đây là thời điểm, người dân ở các địa bàn trong tỉnh về vui chơi tại địa bàn thành phố Lạng Sơn tăng lên. Với việc mở cửa bảo tàng phục vụ những dịp này sẽ giúp cho mọi người có

được những điểm vui chơi, giải trí, học tập bổ ích đầy ý nghĩa. Mặt khác, nhân dịp khai mạc các triển lãm chuyên đề, Bảo tàng tỉnh đều có công văn thông báo gửi một số nhà trường trên địa bàn để giúp các em học sinh có thông tin, bố trí thời gian đến tham quan, nghiên cứu, học tập.

Có thể nói, bảo tàng là một thiết chế văn hóa quan trọng. Để đáp ứng tốt nhu cầu hưởng thụ văn hóa của nhân dân thì sự linh hoạt, sáng tạo tổ chức các hình thức phục vụ là rất cần thiết. Qua cách làm của Bảo tàng Lạng Sơn cho thấy, trong thời kỳ thông tin phát triển, các hình thức thông tin phải không ngừng được tìm tòi, sáng tạo để đáp ứng tốt nhu cầu của công chúng. Đặc biệt, khi đặt hoạt động bảo tàng trong điều kiện du lịch phát triển của mỗi địa phương thì đây còn là một điểm đến, một điểm dừng chân hết sức ý nghĩa cho mỗi du khách. Từ đó giúp cho mọi người có thêm nhiều kiến thức, hiểu biết về truyền thống lịch sử, văn hóa của mảnh đất, con người nơi ta đến thăm. Không những thế, với các lễ hội xuân có phần triển lãm các chuyên đề của bảo tàng, thực sự đã góp phần làm phong phú thêm nội dung trải nghiệm trong lễ hội của mỗi người tham dự. Tất nhiên mỗi nơi sẽ có một cách làm riêng để đưa bảo tàng đến với công chúng, nhưng có thể thấy rằng, đây là cách làm có hiệu quả. Qua đó nhằm giúp cho mọi người có điều kiện tiếp cận gần hơn với các triển lãm và hệ thống tài liệu, hình ảnh, hiện vật của bảo tàng cũng như các hoạt động khác của bảo tàng./.

H.V.T

Một góc triển lãm lưu động "Lạng Sơn xưa và nay" - Ảnh: Tác giả